

65 let hygienické služby v činnosti KHS MSK

SDPM 2017 Ostravice
MUDr. Helena Šebáková, RNDr. Jiří Urbanec

Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě
Na Bělidle 7, 702 00 Ostrava, podatelna@khsova.cz, www.khsova.cz

Epidemiologie

MUDr. Jiří Nedvídek

Jako epidemiolog pracoval na KHS Ostrava od roku 1954. Stal se prvním vedoucím protiepidemického odboru. Své nepochybně velké odborné a organizační schopnosti uplatnil jako expert Světové zdravotnické organizace při práci ve středoafrickém státě Mali (očkování proti variole). Byl učitelem řady mladších epidemiologů, z nichž se později v kraji prosadili např. MUDr. Gawlas, MUDr. Chobot a MUDr. Plesník.

Epidemiologie

MUDr. Vladimír Plesník

Dlouholetý vedoucí odboru epidemiologie KHS Ostrava. Byl vedoucím skupiny řešitelů výzkumného úkolu „Profylaxe virových ARI“.

- Výrazný podíl na zavedení vakcinace proti chřipce
- Podíl na vývoji dalších vakcín (spalničky, příušnice)
- Počátky zavedení diagnostiky HIV
- Je autorem či spoluautorem 1370 studijních materiálů z oboru epidemiologie.

Epidemiologie

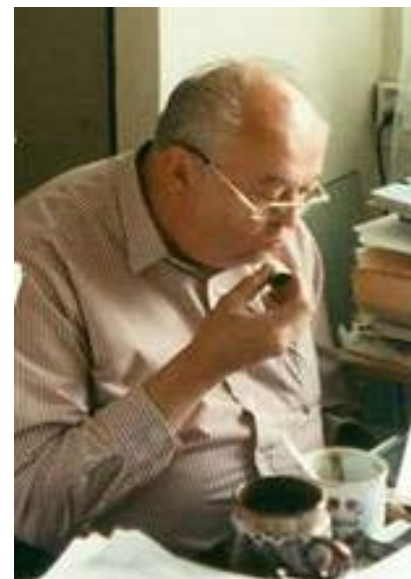

MUDr. Stanislav Chobot, MUDr. Jarmila Kaustová

Zasloužili se o zavedení systému sledování výskytu *M. kansasii* v ostravsko-karvinské endemické oblasti.

MUDr. Witold Gawlas

- Podílel se na zavedení Informačního systému přenosných onemocnění (ISPO)
- Kapková metoda orientačního stanovení koncentrace Persterilu
- Klasifikace zdravotnických zařízení a vytýčení kritických bodů s ohledem na výskyt NN

Virologie

MUDr. František Heinz

Na vysoké profesionální úrovni byla rozpracována problematika onemocnění arboviry - ustanovení referenční laboratoře pro arboviry na pracovišti v Ostravě. Pozornost věnoval rovněž problematice diagnostiky respiračních nákaz a viróz vyvolávajících průjmová onemocnění.

Soustředil kolem sebe kvalitní tým pracovníků. S MUDr. Plesníkem iniciovali a následně rozpracovali Virologický program na roky 1981 až 1985 na podmínky kraje. Byla to surveillance ARI, prevence chřipky, surveillance VH-B, organizování studií potřebných k pozdějšímu zavedení pravidelného očkování proti zarděnkám, příušnicím, sledování protekčního efektu spalničkové vakcíny, poliovakcíny aj. Tento program se stal vzorem a byl v následujících pětiletých obdobích vždy aktualizován.

Parazitologie

Prof. RNDr. Jaroslav Ašmera, CSc.

Na KHS Ostrava pracoval jako vedoucí oddělení parazitologie a ekologie. V šedesátých letech se spolu s epidemiology podílel na opatřeních proti leptospiróze. Organizoval programy eliminace výskytu vší dětské ve školách. Roku 1983 byl pověřen vedením Ústavu ekologie průmyslové krajiny ČSAV.

RNDr. Pavel Palička, CSc.

Organizoval studie k řešení parazitárních nákaz v kolektivech MŠ a ZŠ. Dále se zabýval řešením trichomoniázy u žen v aktivním věku, toxoplasmózy u gravidních žen, svrabu u populace všech věkových skupin a výskytu tasemnic u zemědělských pracovníků. Podílel se na zavedení Informačního systému parazitárních nákaz.

Životní prostředí a podpora zdraví

MUDr. Jiří Mališ

V letech 1982 až 1991 zastával funkci okresního hygienika v Karviné. Zaváděl do praxe nové metody práce v oboru epidemiologie a komunitní programy na území okresu Karviná.

Ing. Karel Anděl

Spolu s MUDr. Mališem organizoval studie sledování zdravotního stavu populace ve vztahu k životnímu a pracovnímu prostředí - současný monitoring.

Pracovní prostředí

Doc. MUDr. Petr Pachner, CSc.

Byl prvním vedoucím odboru hygieny práce KHS Ostrava. V době ostravského působení byl znám jako neúnavný člověk činný všude, kde jeho práce mohla ovlivnit hygienický profil nejenom závodů, ale i města a celého kraje.

Zabýval se měřením fyzické zátěže. Svým návrhem nového hodnocení funkčních zkoušek dýchání urychlil a zpřesnil diagnostiku profesionálních plicních onemocnění. Zaváděl měření prašnosti v ostravských uhelných dolech a spolupracoval na vývoji přístroje pro měření prašnosti v důlních podmínkách.

Pracovní prostředí

Prof. MUDr. Zdeněk Jirák, CSc.

Odbor hygieny práce a pracovního lékařství KHS Ostrava vedl více než 30 let. Pracoviště se pod jeho vedením v letech 1980 až 1990 stalo koordinačním centrem pro řešení problematiky měření a hodnocení netoxických prachů v pracovním prostředí, zejména černouhelných dolů. Výsledkem této práce byl návrh nejvyšších přípustných koncentrací fibrogenních prachů, který je platný doposud.

Výsledky práce kolektivu pod vedením prof. Jiráka zcela zásadním způsobem ovlivnily ochranu zdraví horníků při práci. Staly se podkladem pro současný systém preventivního přeřazování horníků na základě individuálně sledované kumulativní dávky respirabilní frakce prachu. Podařilo se významně snížit negativní dopady práce v důlních podmínkách na zdravotní stav horníků.

Hygienické laboratoře

Ing. Jindřich Peterek, CSc.

MUDr. Jaroslav Volf st.

Působili na KHS Ostrava jako vedoucí laboratorního odboru. Podařilo se jim zavést řadu nových moderních laboratorních metod:

- Sestrojení plynového chromatografu rozšířením Höplerova ultratermostatu pro stanovení obsahu benzenu v rozpouštědlech
- Zavedení diferenční termické analýzy pro stanovení obsahu křemene
- Zavedení používání atomové absorpční spektrometrie pro stanovení obsahu rtuti a těžkých kovů
- Statistické vyhodnocování kalibrací na programovatelné kalkulačce TI 58C

Celostátní působení, EU

MUDr. Michael Vít, Ph.D.

MUDr. Jaroslav Volf, Ph.D.

MUDr. Pavla Svrčinová

RNDr. Vilém Holáň

Prof. MUDr. Vilém Škovránek - první hlavní hygienik ČSR
MUDr. Dana Zusková - dlouholetá hlavní hygienička ČSR

Krajští hygienici MSK

MUDr. Ladislav Bajgar

MUDr. Jaroslav Verner

MUDr. Rajmund Miksl, CSc.

MUDr. Ján Janech

MUDr. Jaroslav Volf, Ph.D.

Quo vadis?

**„Dokud člověk může,
má se smát, nikdy neví,
kdy ho smích přejde...“.**

Děkuji za pozornost.